

LA CAMPANA DE GRACIA

DONARÁ AL MENOS UNA BATALLADA CADA SENMANA

ANTONI LÓPEZ, EDITOR
(Antiga casa I. López Bernagosi)

AQUEST NÚMERO 10 CÉNTIMS PER TOT ESPANYA
NÚMEROS ATRASSATS: DOBLE PREU

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ: LLIBRERIA ESPANYOLA, RAMBLA DEL MITJ, NÚM. 20, BOTIGA
BARCELONA

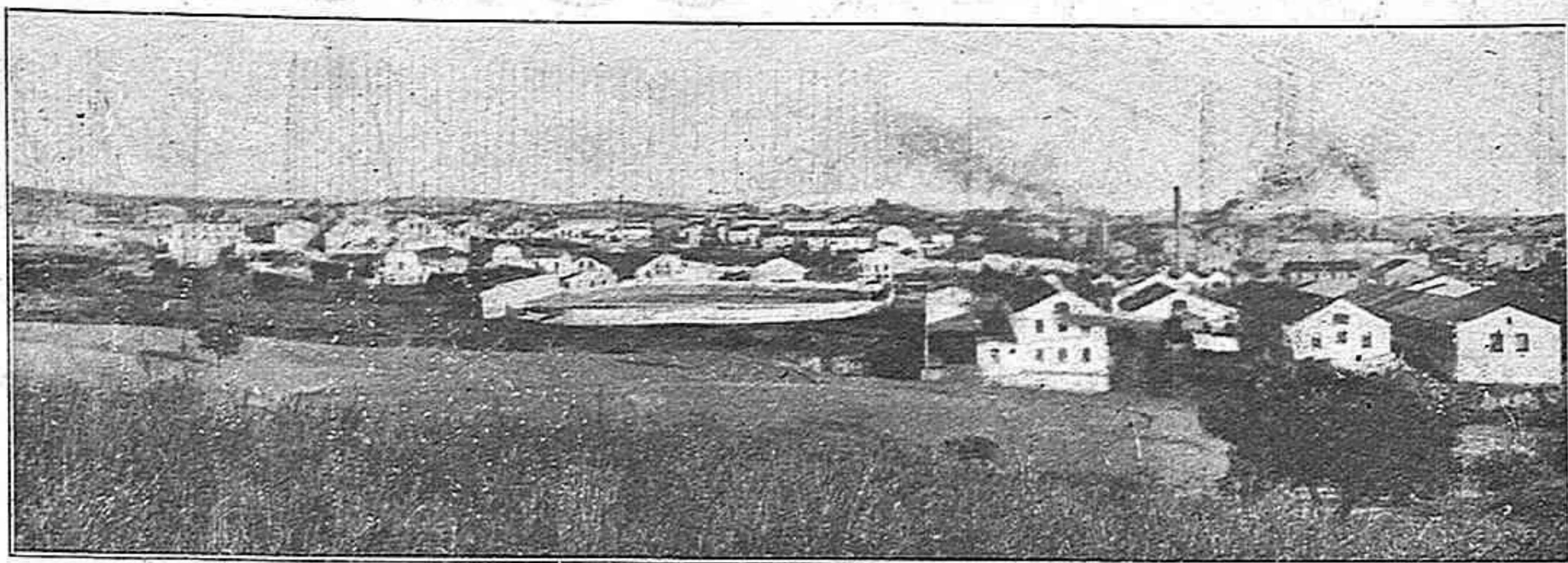
PREUS DE SUSCRIPCIÓ:
Fora de Barcelona cada trimestre ESPANYA, pessetas 1'50.—EXTRANGER, 2'50.

L' estiu del rector

—Es alló que diuen: ¡S' ha de patir!

Festa Major de Tarrassa

Esplèndids de debó han resultat els festeigs celebrats enguany en aquesta industriosa ciutat, ab motiu de la Festa Major.

Entre altres actes de veritable importància cal consignar algunes solemnitats que donan fé de vida plena a un poble. Aquests actes son: el *Certamen Literari*, que va tenir lloch en el Teatre Principal; la inauguració de *La Tòmbola* a benefici de la Casa de Caritat; la exposició artística *Torras*; el descobriment de la làpida als héroes de la Independència, Sagrera, Vinyals y Viver; el Concurs Hipich, que resultá lluidíssim; el Repartiment de premis, hermosa festa de cultura celebrada també en el Teatre Principal; y la obertura de la Exposició d' Art Industrial, qu' es sens dupte la nota més trascendental dels citats festeigs. Dita Exposició ha sigut oberta en el local de la Escola Industrial, y las numerosas instalaciones, convenientment repartidas entre 'ls magnífichs salons y el gran vestibul de la part baixa, cridan l' atenció per la varietat, la riquesa y el bon gust dels productes presentats pels industriosos tarrasenchs.

Es una esplendorosa manifestació del treball de un gran centre fabril, que val la pena de admirarse, que honra a Tarrassa y de la que Catalunya entera se n' ha de sentir enorgullida.

provincial pel districte de Balaguer el candidat solidari senyor Viladot.

Dediquém la notícia a aquests papanatas que rodan per aquí, pregonant que la Solidaritat es morta. ¡Un mort que en unas eleccions sense trascendencia alcanza 1,533 sufragis de majoria!... No son mals funerals.

La pelegrinació espanyola que últimament va anar a Roma, entregá al pobre papa la friolera de deu mil duros.

Vaja, que si, després d'aquest regalet, encare el pare sant continúa dormint a la palla, será ben bé perquè vol.

Ab deu mil duros ¿no 'ls sembla que n' hi ha més que suficient pera comprarse un bon llit ab tres matallassos y un sumier dels millors?

Perque a Reus el día de la festa major varen dispararse alguns focs artificials, *El Progreso* s' indigna y ab cocodrilesca tristesa exclama:

«Y pensar que ab lo que costa la *tronada* disparada a la plassa de la Constitució s' hauria pogut pagar un bon dinar als assilats de la Casa de Caritat!»

Escolti, senyor Jeremias; y ab la vistosa *coleccion de fuegos artificiales*—aixis ho deya el programa— que la nit del festival a benefici de D. Alejandro va cremarse a la *Casa del Pueblo*, ¿no n' hi hauria hagut també prou pera pagar un altre dinar als assilats del Hospici d' aquí?

Hi ha que recordarse d' alló del ull, mestre. Avans de dir que l' altre hi té una palla, la més elemental prudencia obliga a mirar ab gran cautela si en el nostre hi portém una viga.

Toch de dol.

Ha mort a Pamplona el popular periodista republicà D. Bassili Lacort, director de *El Porvenir Navarro*.

Rodejat per tot arreu d' adversaris polítichs que no li concediren ni un moment de treva, batallá en aquell centre del tradicionalisme ab un valor y una serenitat que sols posseheixen els grans lluytadors.

Al naixe la Solidaritat, en Lacort, esperit despert y polítich d' amplias miras, compregué desseguida la trascendencia d' aquell moviment, y més d' una vegada procurá alentarlo ab la seva ploma honrada y vigorosa.

Descansi en pau el noble correligionari y valent escriptor!

Llegeixo en un telegrama del Marroch:

«Muley-Hafid guanya terreno.»

No ho dupto, pero ¿y qué?

El terreno d' allá no es com el del Ensanche, que s' ven a quatre y a cinch duros el pam.

Diuen qu' en Tressols se n' va a Madrid a seguir una pista de altura: la pista d' una delegació de policia ab molt més sou del que disfruta avuy.

Felicitem a la *Real Academia Española*, que podrá oferir el primer silló vacant al ilustre escriptor *Vinagre*, autor d' una fosforescent *Memoria* sobre 'l' terrorisme barceloní.

Qui fa obras tan *luminosas* no pot menos de formar part d' una Corporació que *limpia*, *fixa* y *da esplendor*.

Sols recomaném als académichs que 'l día de la recepció no s' descuydin els vidres fumats, perquè *Tres-sols*, vistos d' aprop, enlluhernan.

En Gasset, en Troyano y en Melquiades Alvarez —que per cert cada día s' está destapant una mica més— ja han trassat el plan de reforma que el partit lliberal realisarà desde 'l poder el día que en Moret empunyí las clássicas riendas.

Agafi el lector un bossinet de pa tou y preparis a sucár, que la cosa es de sustancia.

Primer: *Ensenyansa primaria neutra*.

Segon: *Llibertat de cultes*.

Tercer: *Reunió de Corts Constituyents*.

Bonich ¿eh?

Lo mal es que don Segimón, si bé no impedeix que 'ls seus tinentes diguin tantas *radicalerías* com vulguin, per la seva part se manté callat com un mort.

Ell—ben clar ho ha manifestat—lo únich que per ara está disposat a acceptar es el poder.

De lo demés no n' parla.

SITGES, 5 de juliol

En la vetlla de Sant Pere va estrenarse en aquesta vila la nova producció del jove escriptor l' Antón Benazet, intitulada *Arran del cel*, la qual fou molt del agrado de la concurrencia que ovacioná al novell autor obligantlo a sortir al palco proceñi al final de la obra entremetij d' una tempestat d' aplausos.

Sense emetre cap judici crítich referent a la obra, puig pera aixó ens faltan condicions, dirém, sense entrar en detalls, que dita obra es en son fondo d' una moral lògica, racional, reformadora, lliure d' atavismes y prejudicis que fins avuy han vingut segant y embrutint a la humanitat en tots sos aspectes: religió, polítich, humà, social; per aixó es que la fuetada del modern autor ha fiblat de dú en la nafra del convencionalisme dels reaccionaris, hipócritas y farsants, y en particular a n' en G. A. T., qui destila en un periodiquet semanal, de lo més bunyol que corre, la verinosa baba de l' enveja y de l' impotencia, prenent en va descalificar la obra, quant ja ha sigut favorablement jutjada per un públich imparcial y exenta de mesquinas passions.

CAPELLADES, 30 de juny

Pare Andreu ¿es cert aixó que 'ns diuen?... Que veté, el día de Corpus va clavar un cop de puny y una patada a un nen, pel sol fet de haverse ficat aquest en el pas de la Coruña ab l' intent de collir una serpentina.

Si aixó es cert, ¿com explica, Pare Andreu, la seva conducta tan renyida ab els textos evangélichs?

Y si aixó es cert ¿ahont era, ¿que va fer el pare de la criatura víctima de la seva hidrofobia?

MONISTROL DE MONTSERRAT, 7 de juliol

Ja ho hem dit alguna vegada, qu' en aquesta vila no hi ha justícia, no més segons per quí. La destrucció dels aucells v' prenent un vergonyós increment; si v' continuant d' aquesta manera, aviat aquest poble sembrarà un cementiri. Ja no es sols la canalla la que, per desidia de quí deuria evitarho, s' dedica a la destrucció y cassa de tan útils y benefactors animals; el concejal Joan Quert sembla qu' es el que ha pres pel seu propi compte l' extermini definitiu, per diversió. Els mossos d' esquadra han presentat algun cop a algún cassador al jutjat. ¿Per qué no ho fan ab dit concejal? ¿Y per qué no donan alguna batuda a la canalla quan fan mal bé a dotzenas els nius de las aurenetas? Aixó sería molt meritori, y si no s' fá aixó estém disposats a presentar la denuncia encare que sigui al Governador.

¡Ah!... Dintre de poch, farem revelacions del *Gran* que causarán sensació, demostrant qu' es molt petit, pero molt petit.

BESALÚ, 5 de juliol

A las vuyt horas y mitja del matí del 27 del passat se deixaren sentir al carrer de la Carretera, frente al número 10, dos detonacions, pogueñtas apreciar produhidas per arma de foc de la familia revólvers.

Efectivament, antes de la segona detonació tot el vehinat dirigí la vista al punt ahont se sentí la primera descarga, apreciant l' escarbat de las monjas de l' abricoch de Maria d' aquesta vila el que tinguent per sas malifetas la ma dreta inutilizada, s' entretenia ab la seva esquerra a tirar tiros de revólver a una gossa que, per enveja de sos cadells, gafiá desde la porta de sa casa. Una de las balas fou sentida xiular pels vehins, quins guardan sa denuncia per tractarse d' un escarbat esgarrat.

¿Es possible, Sr. Alcalde de Besalú y Sr. Gobernador civil de la provincia, tolerar a un corp que ab plena llum del día y al mitj de la via pública s' pren l' entreteniment d' empéndrelas a tiros ab l' agravant de tirarlos a una mare que defensa a sos fills?

Será aquesta l' ensenyansa que aquest carboner té dispensada de sos superiors y a la vegada l' extrem minucios que de sos llibres sagrats ha sabut aprofitar? Que jutji també 'l fet el senyor bisbe de Girona y dongui al seu subordinat la propina que mereix.

Al bon entenedor...

—¿Sab que días há que observo una boyra, un fum extrany, que per certas circunstancias m' está dant molt que pensar? Díu que circulan consignes, que s' han comensat traballs, que... ¡trégum d' un cop de duptes!, ¿qu' és tot aquest guirigay? —Si 'm promet no ferho corre... —Diguí.

—Donchs, aixó tot vé

un partido radical si hubiera en el republicanism una fuerte corriente conservadora; pero ¡si todos los republicanos de aquí y de ahí, sobre todo los de acá, somos radicales por lo menos y todos somos revolucionarios!

»Que en Barcelona, a raíz de proclamarse Sol y Ortega conservador dentro y fuera del republicanism, usted se haya afirmado radical, es decir, no conservador, cosa es explicable, pero de la cual no pueden sacarse consecuencias generales. Por esto en la Coruña, aquellos republicanos que son todos muy avanzados, se han negado a entrar en el partido radical que usted acaudilla y que por lo tanto sigue siendo un partido local, exclusivamente barcelonés.

»Hay en América republicanos conservadores? No lo creo: por lo menos la Liga que yo presido es, desde su fundación, eminentemente revolucionaria, en cuanto al procedimiento, como usted sabe.

»Y aunque los hubiera, ¿valdrían la pena de que usted cruzara el Atlántico para fundar en contraposición de ese hipotético grupo conservador (por precisión microscópico) un partido radical?

»Viniera usted como le esperáramos años antes, como propagandista de la idea republicana y exponente cierto del grado de intensidad que nuestra política ha alcanzado, conquistando para nuestra causa más a los americanos que a los españoles, de antemano conquistados; viniera a defender los grandes ideales modernos y a mostrar cómo nuestra República será social y será civil y será un hondo remover de almas y de bienes, y entonces nosotros mismos que lo esperáramos con tanto afán hubiéramos sido arrollados por la masa total española que le hubiera dado prestigio, aureola, todo lo que necesitara para volver a España como Bonaparte regresando a París después de la guerra de Egipto.

»Para que los republicanos de América le demos las masas, los hombres y los recursos que necesita su partido radical, no venga usted.

»Fuera nacional ese partido—no simplemente barcelonés—y le diríamos lo mismo.

»Hemos resuelto no dar armas a la división de lo que queremos ver unido. Esto lo sabe usted perfectamente, puesto que no por compadrazgos ó amistades, ni por arreos de inoportuna caballería, ni por otro motivo que el de «negar armas a los que atacándole a usted querían dividir al partido», resolvimos, en el Comité Central primero, en el Consejo General de Marzo, luego, que el asunto de los fondos remitidos a usted por la Liga era un asunto de ésta.....

»Es el mismo criterio el que nos mueve hoy a desear que en las circunstancias actuales, en plena labor de formación de un partido que no puede ser más que una disidencia, no venga usted a América

—por lo menos a la Argentina—donde su acción hoy no podría ser tampoco más que de disidencia.»

Com haurá vist el lector, no es possible tancar la porta a un home en forma més correcta y delicada. Després de llegir aquestes ratllas, sortidas d' un ser lleal y trassadas per una má noble y sincera, ¿pot anar don Alejandro a l' Argentina?

[No]

Donchs... ja veurán vostés com, a pesar de tot, l' home hi va.

ILLUNS, al passeig de la Castellana, de Madrid, va inaugurarse el monument erigit per suscripció pública al gran orador Emili Castelar.

Nosaltres, que haviam sigut amichs seus y que en els últims temps haguérem de separarnos per fondas discrepancias polítichs, estém en millor situació que ningú pera aplaudir l' acte de justicia que Espanya realisa avuy al perpetuar en una hermosa página de pedra y bronz la memoria del gégant de la tribuna parlamentaria.

Lluytador incansable, guía y mentor de las multitudes, a las quals ensenyá el camí que porta a la conquista del dret, el seu error consistí en donar per acabada l' obra de la democratizació d' Espanya, quan tant y tant quedava encare per fer pera dur-la a felis terme.

Fou en Castelar un general que, enlluhernat ab las victorias conseguidas, declaró terminada la campanya y llicenciá al seu exercit, deixantlo orfe de direcció, sense saber veure que si era cert que la llibertat havia obtingut algunes ventatjas, bon xich faltávali encare al poble que lluytar pera quedar amo del camp.

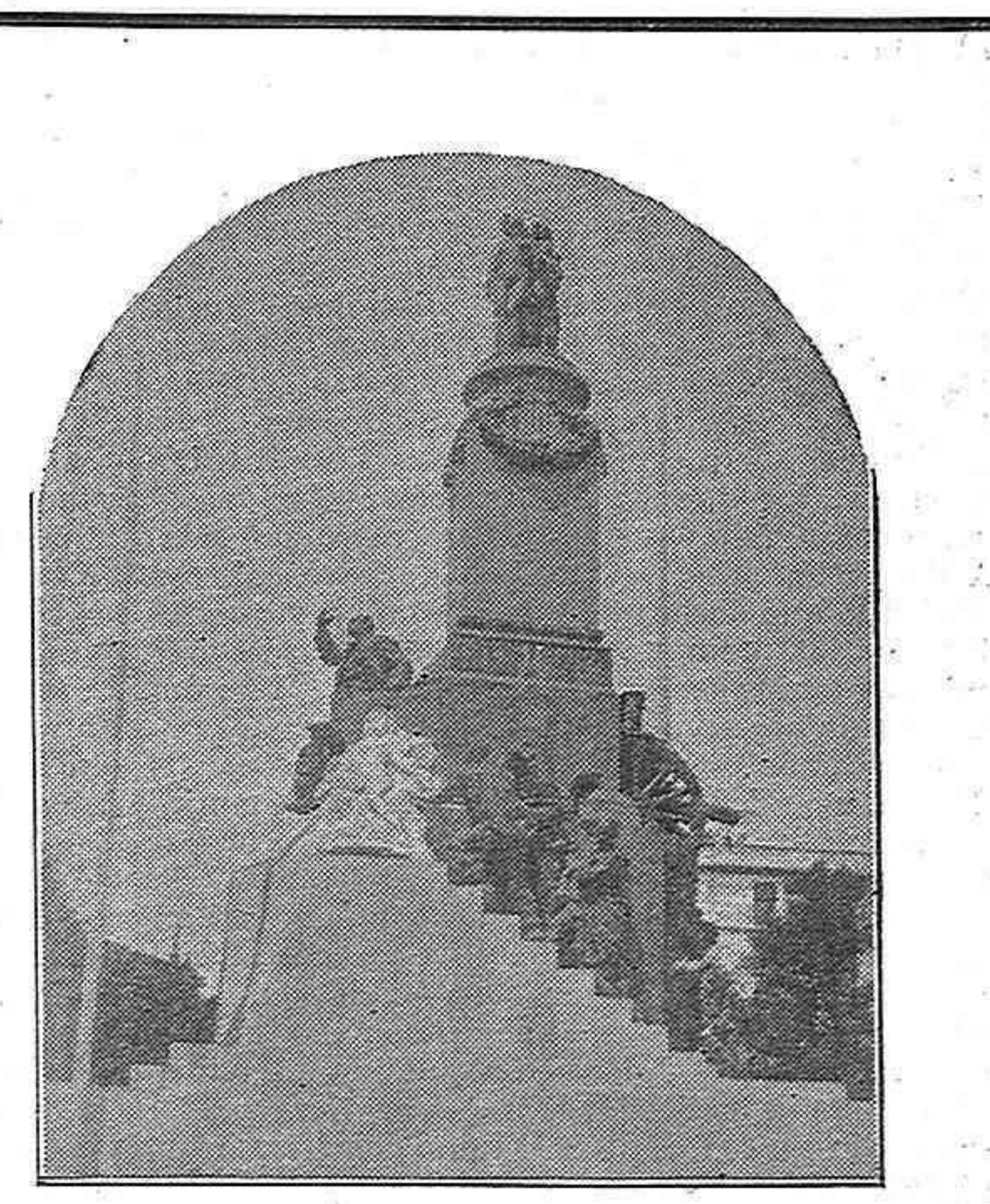
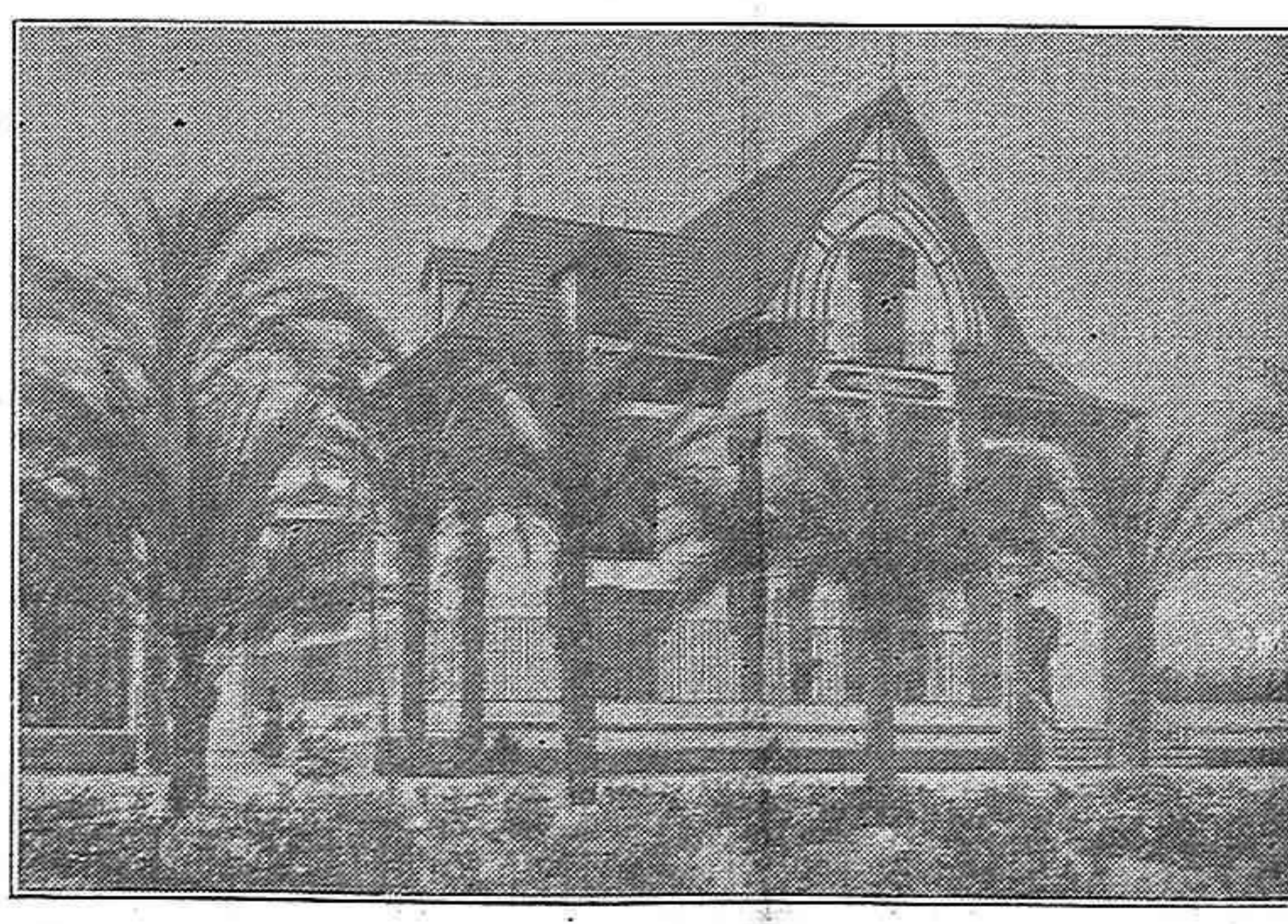
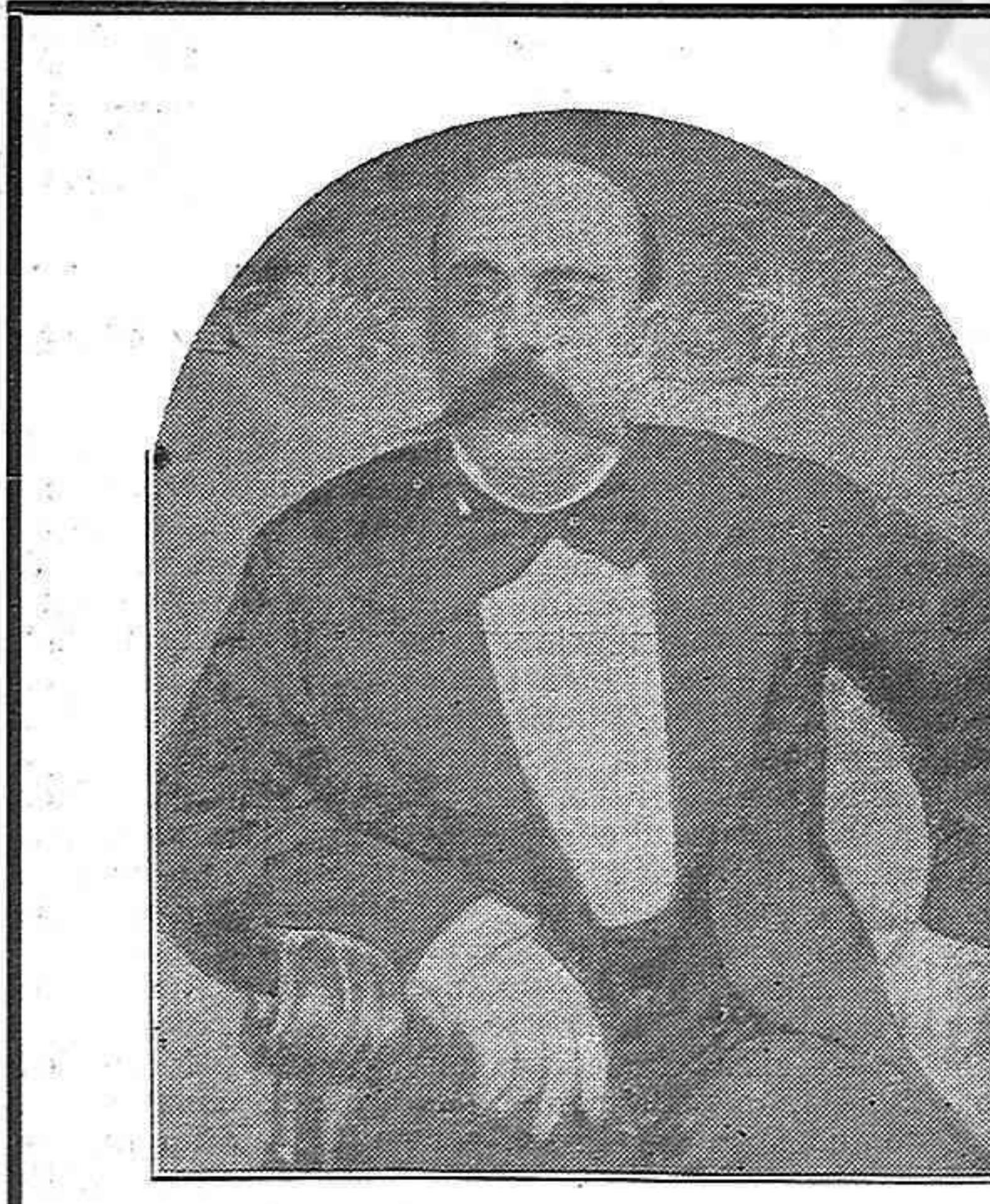
Aixó, que un día l' Historia aquilatará, potser ab més imparcialitat que nosaltres, no entela els mérits del insigne orador ni ha de impedir que LA CAMPANA saludi ab goig la inauguració del seu monument. Se 'l mereixia.

Seguim sumant.

Per 1,533 vots de majoria ha sigut elegit diputat

A EMILI CASTELAR

ab ocasió de la inauguració del seu monument, erigit a Madrid al passeig de la Castellana y descubert el passat dilluns.

Un dels més famosos retratos del gran orador.

Casa de Sant Pere del Pinatar, ahont en Castelar morí l' any 1899.

El monument, obra del escultor Mariano Benlliure.

Caritat... cristiana

—Si m' pogués socorre ab alguna cosa!... No tinch ni un céntim!...
—¿No?... ¡Ditxós vos! ¡Si sapiguessiu els disgustos que passen avuy els infelissos que tenen quartos!...

¿De manera que, als teatros de Madrid, els artistes no tenen cada hui el seu respectiu quartet y las damas van en enaguas pel escenari, passejantse tranquil·lament per entre 'ls actors mentres aquésts se vesteixen?...

¡Vaya, vaya, vaya!... Cada día se 'n saben de noves d' aqueixa sicalpica vila del oso y el madroño.

No val tant el panis que don Alacandro ha tret de Barcelona—y aixó qu' es molt—com el susto que l' altre dissapte va donarnos el seu diari ab un suelto terroríficament misteriós en que assegurava haver descobert una cosa d' un alcans tan formidable, que al enterar-nose'n lo menos que fariam seria caure desmayats.

«Pero avuy no podém explicarho—deya.—Es tan gros, tan tremendo y aclaparador lo que sabem, que necessitém esperar á demá pera recullirnos dintre de nosaltres mateixos y buscar en el nostre acreditat patriotisme forasas suficients pera fer la revelació espantosa.»

Surt en efecte l' enemá la *Gaceta dels xinos...* y desilusió com aquella no l' havíam suferta d' ensá que som al món.

¿Saben lo qu' era, total, el gran secret? Que la ley d' Administració local no té altre objecte que posar á Barcelona en mans de 'n Cambó y en Prat de la Riba.

¡Infantil descubrimient! ¿Y pera dir una cosa que fins els urbanos la saben mesos há, havia tingut necessitat de gastar tant aparató y tants preámbuls?

Pera que *El Progreso* 's convenci de que en aquesta ocasió, com en moltas altras, ha badat d' una manera vergonyosa, aném á deixar-lo ab un pam de nas, ampliant la seva migrada informació ab detalls que jaquésts sí qu' espantan y fan posar els cabells de punta!...

Sápiga y entengui que, pera quan en Prat de la Riba y en Cambó s' hajin apoderat de Barcelona, el *sanhedri separatista* té ja format el plan d' organizació y l' de distribució d' empleos.

El cardenal Casañas será nombrat governador de Montjuich y administrador de l' Aduana.

El rector de la Mercé, jefe de la Guardia municipal.

El doctor Estebanell, virrey de la Bonanova, ab jurisdicció fins al Pantano.

Las *Bases de Manresa* serán declaradas monument nacional.

Als forasters se 'ls obligará á heure en porró y á usar espadenyas.

Els plats esquerdatos serán prohibits en tot el territori.

Y, per fi, s' establirá pera la premsa la censura previa y tots els periódichs que en un sol número publiquin més de cinquanta bestiesas serán inexorablement suprimits.

Veji *El Progreso* lo atrassat de noticias que en aquest assumpto vivia.

Y pensi, ademés, que en virtut de la última reforma qu' entre las apuntadas figuran, els seus días están contats.

Després dels *Caballeros del trabajo*, las *Damas rojas*. En questió de parodiá á la Aristocració no hi ha ningú que guanyí als lerrouxistas. Per ells *ciudadá y company* no pagan el tret; son termes massa democrátichs.

¿No hi ha *Caballeros del Santo Sepulcro* y *Damas negras*? Donchs, vingan títuls similars. Un títul de *companya* no pot valorarse tant com un diploma de *Dama*.

¡Las damas rojas! ¿No hi troban certa farum de cremallot de llantia? ¿No s' imaginan ja una capelleta ab un *Beato Jimenez Moya*, fundador de la *Orden de las Damas rojas*?

Mes no 'ns hi capíquem. Repetím la felís expresió d' un revolucionari radical:

—Per ara jugarém á damas, després jugarém á bitllas.

¿Se 'n van convencent de que lleys naturals y las del sentit comú son lógicas y inflexibles?

Un día un *Sol* va cap á Guadaluja. Altre día un *Tres-sols*, cap á Madrid.

De Llevant á Ponent es la marxa natural dels *Sols* que declinan, que perden la llum, que se 'n van á la posta.

—Una noticia de pes que ha de fer gran sensació: Avuy el diví Vallés s' ha avistat ab en Cambó.
—Y de qué han parlat?

—De res.

Algú s' ha atrevit á criticar al senyor Corominas el no haver assistit á la inauguració del monument de 'n Castelar.

Per la seva banda, D. Eussebi justifica la seva actitud ab atinadas rahóns.

Senyors criticaires, sou molt tontos. En comptes de fer la bugadera, podíau guardar la venjansa per quan arribés l' hora.

—¿En Corominas no assisteix á la inauguració del monument de 'n Castelar? podíau dir. Donchs tampoch assisteixem nosaltres á la inauguració del seu.

Y estávau en paus.

Al mestre Chapí, el popular compositor, li han robat la cartera.

Y, naturalment, als autors de la sustracció no se 'ls ha vist el pèl en lloch.

¿Una cartera robada?...

Si aixís com es el mestre Chapí el robat, fos en Maura... ja teníam el fil pera pescar al lladre.

El fil podí ser un dels polítichs turnants qu' están en vaga.

La escena á Berlin.

Una senyora está empenyada en entrar á la sala ahont s' hi celebra la vista del proces Harden-Eulenburg, protagonistas dels escándols homo-sexualistas alemanys.

Un lletrat amich la detura y li diu:

—Li aconsello que no hi entri. Aquí dintre s' hi diuhen cosas que la farián escriuir...

La senyora, curada d' espants:

—Y bé, home... De pitjors ne sentim al confessional!

Avans d' acabarse el mes de Juny, el Congrés havia ja agotat totas las cantitats que pels seus gastos anuals té pressupostadas.

—Diu que un dels renglons en que més diners se 'n han anat es el de bolados.

Ja ho maliciavam.

¡Ne gastan tants els diputats espanyols!

El bloch Moret, Canalejas y C.^a—ha dit en Carner—fracassará. Li falta programa.

Permétsin l' eloqüent diputat nacionalista que li digué que s' equivoca.

¿Faltarli programa al bloch?

Donchs, y la fam canina, desesperada que l' ha impulsat á lluytar, ¿que no es res? ¿Vol encare més programa que aquesta rabiosa afició al pressupost que caracteriza á tots els seus components?

Cert que l' «bloch de la desaprensió» no es en rigor una conjunció de principis, pero es una concentració d' estómachs.

Y, no ho dupli en Carner, en l' estat actual de la política espanyola, l' estómach es la font de las majors energias.

En Moret aquest any no va á Suissa en busca de frescal temperatura. Y és clar; ja se la passa prou felissa disfrutant, del gran Maura, la *frescura*.

CORRESPONDENCIA

Caballers: A. Tolosa Vilanova, Joaquim Quimet y Quim, Dos companys topógrafos, J. Mestres M. y P. Casablanca S.—Lletra morta.

Caballers: A. Roca Coll, Ricardo Lafitte, R. A. (a) Pau de las Calsas curtas, Miquel Serrats y Camps, y J. J. Morell y Companyia.—Si no tot, una part.

Caballers: V. M.: Fíxishi bé; *ve eme*; que vol dir *Va Malament*.—J. M.: Tindrém en compte lo que 'ns diu.—Joan Castellet M.: De que vosté la estima, ningú 'n dubta. Ara, de que 'ls versos sigan publicables... Aixó ja es més duplós.—Enrich Misvacas: La poesia es defectuo-

sa... Menos mal que la xarada també ho es.—Rafel Planas Tolosa: Son unas notas molt ben sentidas, ingénua-ment creadas, pero que al pendre forma han sigut destruidas.—Tenorio de cuyna moderna: No calia que 'ns ho advertís que 'ls versos qu' envía no eran per publicar... Llegint la primera estrofa ja ho hauríam conegut desseguida.—Victor Canigó: Trobém que del assumpto se 'n podí treure molt més bon partit.—H. Nadal y Mallol: Es clar que aquestas cosas encare 's diuhen en casi tots els Jochs Florals... pero ja no interessan á ningú més que á aquell que las escriu. No s' impacienci y treballi pera vosté mateix, que de voluntat y condicions no n' hi faltan.—E. M., P. V. y R. O. y B.: No 'ns determiném á insertar els escrits que s' han dignat enviarnos, per diferents motius.

Imprempta LA CAMPANA y LA ESQUELLA, carrer del Olm, número 8
Tinta Ch. Lorilleux y C.^a

IMPORTANTÍSSIM

El vinent dissapte, día 18

LA CAMPANA DE GRACIA

obsequiará als seus lectors ab un magnífich

SUPLEMENT-REGALO

tirat en fulla apart y consistent en una HERMOSA LÁMINA original del malaguanyat artista JOSEPH LL. PELLICER que representa

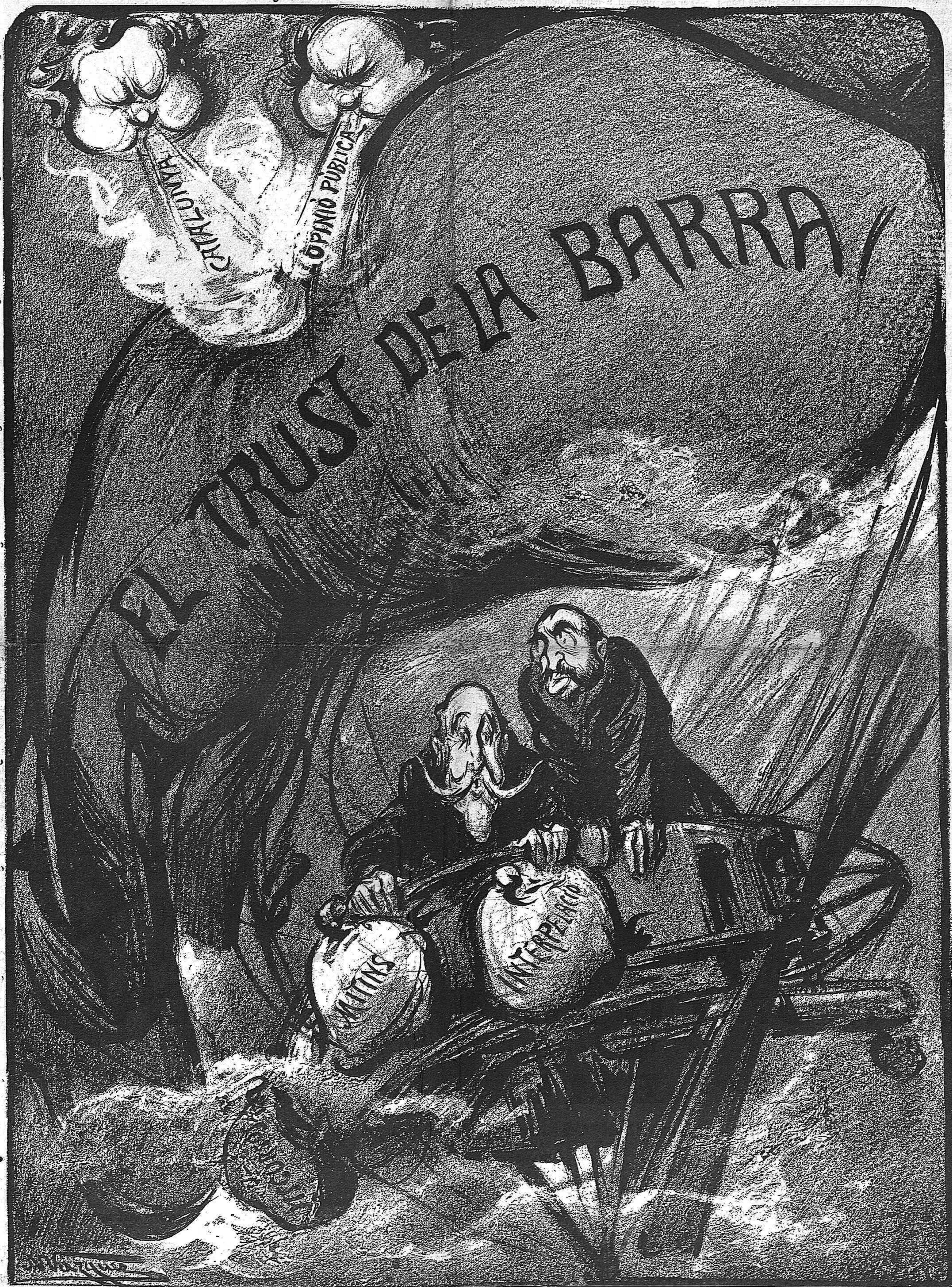
UN FET MEMORABLE DE LA HISTORIA DE CATALUNYA

La lámina, de gran tamanyo, es apropósit pera ser enquadrada y servir d' adorno en qualsevol saló, despaig, cassino, centro instructiu, etc., etc.

El número, junt ab el SUPLEMENT-REGALO, costará solzament 5 céntims

A fi de que 'ls Srs. Corresponsals puguin servir la numerosa demanda que segurament tindrán, els recomaném que á volta de correu ens diguin l' augment d' exemplars que del vinent número necessitin.

L' ensaig d' un nou dirigible... que ha perdut la direcció

—¡Re Cristina, quin xubasco! ¿Ahónt te sembla que anirém á parar, Canalejas?
—¡Ay Moret!... Lo menos, lo menos... á can Pistras.